

მეფობა.

რეჟისორი შალვა ლაღიანი.
(20 თებერვლის ბენეფისის გამო ქუთაისში)

ღამათემალი სამოთხე

არის ქვეყნად სამოთხე ჯოჯოხეთად ქცეული,
სიყვარულის ტაძარი შურითა დაქცეული,
ხან წყვილიდის ფრთებითა ნათელს აქრობს სატანა
და გაფურჩენილ სიცოცხლეს გესლით სწამლავს წყველი...
ეს ჩემი სამშობლოა ჩემი ტურფა ქვეყანა!

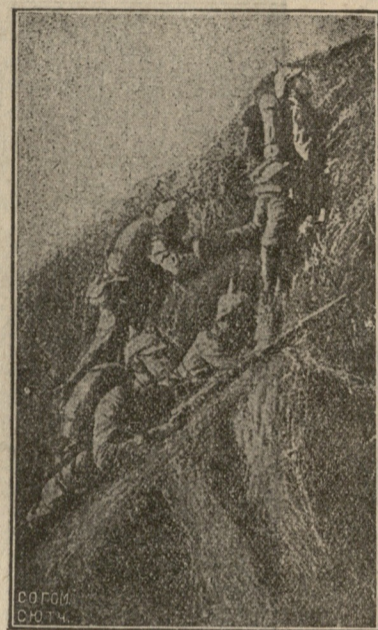
არის ქვეყნად წალკოტი ცეცხლით გადარუჯული,
შეხუთული, შეკრული, ისე როგორც უფსკრული.
რაც ათასჯერ ქართველმა თავის სისხლით განბანა
და მაინც დააჩნია მტერმა გულზე მას წყლული...
ეს ჩემი სამშობლოა ჩემი ტურფა ქვეყანა!

არის ქვეყნად კეკლუცი მხარე ყვავილოვანი,
სადაც მზეებრ მეფობდა თამარ ეთეროვანი,
ვინც სამშობლოს მოქიშვეს გულს გაუყარა დანა,
დღეს კი მონად ქცეულა ერთხელ სახელოვანი...
ეს ჩემი სამშობლოა ჩემი ტურფა ქვეყანა!

ღარია ახვლედიანისა.

ყველიერი მგროკაუი.

გერმანელი ჯარისკაცი.

„მრწამს უფალო!“

რომის ახალგაზრდა პატრიცის უყვარს ნორჩი, უმშვენიერესი და უღამაზესი ქალი.

ქალი ქრისტიანია. კერპ-თაყვანის მცემელნი რომაელნი კი სასტიკად სდევნიან ქრისტიანებს და აწამებენ იმ წამებით, რომლითაც წამებულ იქმნა თვით ქრისტე.

ამ წამებას არ ასცდა სატრფო და მოტრფიალე ქალიც.

სხვებთან ერთად ისიც დაატუსაღეს და რომის სისხლის მსმელი იმპერატორის ბრძანებით ყველანი უნდა ეწამებინათ ცირკის მოედანზე.

დანიშნულ დღეს რომის უზარმაზარი ცირკი ხალხით გაიჭედა.

იქ იყო იმპერატორიც, იქ იყო შეყვარებული ჭაბუკიც.

პირველი ელოდა სიხარულის განცდას, მეორე სულის წამებას.

იმპერატორი თვალს არ აშორებდა გულ-ჩამკვდარ ჭაბუკს. უნდოდა დამტკბარიყო იმ ტანჯვით, რომელსაც მოახდენდა ჭაბუკზე მის მიერ გამოგონილი საზარელი სურათი.

ჭაბუკი კი იჯდა გაქვავებული სახით, უძლური, დამორჩილებული ვით

სიკვდილით დასჯილი სახრჩობელას წინაშე და ვერ ჰხედავდა ცირკის დიდ მოედანს, სადაც ტყის სხვა და სხვა ნადირნი საზარელი ბრწყალებითა და კბილებით ჰგლეჯდნენ გულხელ-დაკრფილ და ზეცაში თვალვებ აპყრობილ ქრისტიანთა ხორცსა და საცმელს.

დამშეული მხეცნი ნეტარებით აკაწკაწებდნენ კბილებს. საუცხოვო სურათით დამტკბარი რომის მოქალაქენი კი ხტოდნენ და იცინოდნენ.

ვერ ჰხედავდა ჭაბუკი ცირკის მოსამსახურეთ, რომელთაც პირ-გასისხლიანებული და ფერდებ ამომსიონი მხეცნი მოედნიდან გარეკეს, წამებულთა სხეულისა და ტანისამოსის ნაფლეთები აკრიბეს და სისხლით გაჟღენთილს მოედანს ქვიშა მოაყარეს.

ჭაბუკი მხოლოდ მაშინ გამოერკვა და ადგილზე შეინძრა, როდესაც მოედანზე დაინახა, თავისი სატრფოს აღმზრდელი შესანიშნავი ღონის პატრონი მონა-მსახური.

ძალით დევ-გმირი, გულით სათნო ტან-ახოვანი მსახური მარტოდ-მარტო იდგა მუხლ-მოდრეკილი შუაგულ მოედანზე, თავის მოძმეთა მაგალითისა-მებრ ზეცაში ხელებ-აპყრობილი ლო-

ცულობდა და უსუსურ ბავშვივით შეუბრძოლველად ელოდა სიკვდილს.

რომის იმპერატორიც შეინძრა ადგილზე. ეს იყო დასაწყისი მის მიერ მოგონილ სურათისა. ამაყად გადაავლო თვალი ხალხს და ხელცახოცი დაიქნია.

უცბად ცირკის ერთ-ერთი კარი გაიღო და მოედანზე შემოიჭრა გაშმაგებული გარეული ხარი უცნაურად დატვირთული.

უზარ-მაზარ რქებზე მიბმული იყო თოკებით ტანშიშველა, ახალგაზრდა ქალი—უმშვენიერესი, უტკბესი სატრფო უბედური ჭაბუკისა.

რომის იმპერატორს კარგად ჰქონდა გათვალისწინებული, რაც მოხდებოდა. ლოცვით გატაცებული მონა-მსახური თოფ-ნაკრავით წამოვარდა ზეზე და ხარისკენ გაექანა.

გულ-მილეული და წელებ დამწვარი ჭაბუკი ამ დროს კვნესოდა და ყრუდ ჩურჩულებდა:

— მრწამს, უფალო! ველი სასწაულს! მრწამს უფალო!

მონა-მსახური დაეწია გაშმაგებულ მხეცს, რქებში სტაცა ხელი და დააჩოქა.

იყო სასიკვდილო ბრძოლა ძალო-

ვან ადამიანსა და ძალოვან მხეცს შორის.

ხალხი სიხარულით გმინავდა, ჭაბუკი კი მესად იმეორებდა:

— მრწამს! მრწამს!!

ბრძოლა გათავდა... მსახურმა რკინის ხელებით ხარს კისერი მოუგრინა და რქებიდან ქალი აჭლიჯა... მაგრამ სრულ განთავისუფლებას ეს კიდევ არ ნიშნავდა. გამხეცებული რომის იმპერატორი მზად იყო წამების სურათი შეეცვალა.

მაგრამ ჭაბუკი კვლავ გაიძახოდა:

— მრწამს!

და მისი იმედი გამართლდა. მსახურის საშინელი, ზღაპრული ძალით, ქალის მშვენიერებითა და ჭაბუკის სიყვარულით მოხიბლულმა ხალხმა სამივეს თავისუფლება მიანიჭა...

საგრამ... რად სწამდა ასე შეყვარებული ჭაბუკს?

რად იყო მისი რწმენა ასეთი ღრმა და შეუღრეკელი?

რაც მოხდა, ეს ხომ მოულოდნელი რამ იყო.

ეს ხომ სასწაული იყო.

გაუგებარი, გონება-მიუწოდომელი ძალა. ძალა ღვთიური.

ინგლისელები ხიდს იცავენ.

მაშ ასე ღრმად რად სწამდა რომის პატრიცის? იმიტომ, რომ მას უყვარდა. უყვარდა და სწამდა. უკანასკნელ წუთებამდე მას არ დაუკარგავს იმედი. იმიტომ რომ უყვარდა. ასეთია ძალა სიყვარულისა! და... ჩემს სატროს, ჩემს ლამაზ ქვეყანას რომ ვუყურებ და მასთან ერთად ჩვენ დაბეჩავებულ, დაკნინებულ ცხოვრებას რომ ვითვალისწინებ, განვიციდი იმავე გრძნობას, რასაც განვიციდი რომის ცირკში შეყვარებული ჭაბუკი და მეც მისებრ ვკვნისი:

— მრწამს, უფალო!
ეს რწმენა ჩემს გატეხილ გულში ხახ და ხან მიუყრდნობა, მიილულება, მაგრამ არც ერთი წუთით სრულებით არ ჩამქრალა იგი.
ვერ ჩაუჭერია იგი ვერავითარ ქარს, წვიმას, სეტყვას, ნიაღვარს.
ჰლევიის იგი ჩემს გულში, როგორც ნაცარიში გახვეული ნაკვერჩხალი.
და როდესაც ვინმე ან რამე ოდნავ შეუბერავს, მას ნაცარი გადაეყრება, ნაკვერჩხალი ღვივდება, კვლავ ათბობს იგი ჩემს გულს და კვლავ ვავიძახი:

— მრწამს, უფალო, მრწამს!!
სგ. ყ—ნი.

მეზავესი დედოფალი

ოსმალურიდან გადმოკეთებული ზღაპარი*)

მეორე ღამეს კვლავ ყველამ ერთად მოიყარეს თავი, ვახშმის შემდეგ ხელმწიფემ უთხრა ვეზირსა, ერთი ზღაპარიც სთქვიო. ბატონი ბრძანდებო, მოახსენა ვეზირმა და დაიწყო მოთხრობა.

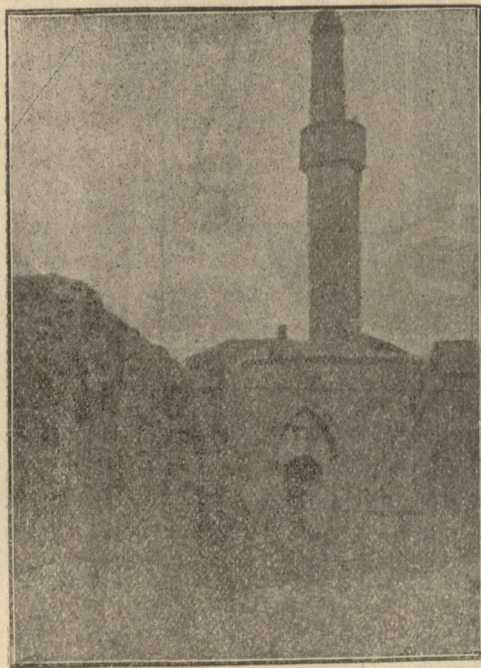
ერთ დროში, ერთი ძლიერ მდიდარი კაცი ისე გასაწყლდა, რომ ღამის გლახაობა დაეწყო. რადგან გლახაობა

*) იხ. დამატება № 7.

ეთაკილებოდა, ირჩია მუშაობით ერო ჩინა თავი, და თავისი ცოლშვილი. ამ გვარად დაიწყო დღიურად მუშაობა, დღეში სამ შაურს, ხან აბაზს ძლიერს ღებულობდა და იმით მიჰყავდა იოლად ცოლი და ერთად-ერთი შვილი. ერთხელ ეს საწყალი კაცი შეხვდა ბაზარში მეჩიტეს, რომელიც იადონსა ჰყიდა, მოინდომა ამ ფრინველის ყიდვა. ამას ჯიბეში აბაზზედ მეტი ფული არა ჰქონდა, მეჩიტე-კი ეჭვს შაურად აფასებდა იმ იადონს. საწყალმა კაცმა ხვეწნა დაუწყო, აბაზად დამითმე, მეტი ფული არა მაქვსო, მაგრამ მეჩიტე არ დასთანხმდა. ბო-

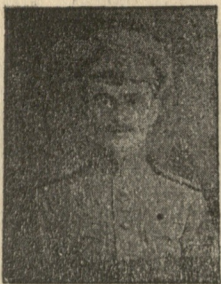
ბრძოლის ველიდან სანიტარებს დაკრილები მოჰყავთ.

მეჩეთი აზრუმში.

სომხების დანგრეული ტაძარი აზრუმში.

ვლ. ალ. გეგეპკორი
ლაიკრა აზრუმის პირველ სიმავრის
აღების დროს.

ლოს საწყალმა კაცმა უთხრა მეჩიტეს:

— ძმაო, მომეცი ეს იაღონი აბა-
ზად, ძალიან დაჩაგრული და ლატაკი
კაცი ვარ, თუმცა დიდი შეძლების
პა რონი ვიყავ, მაგრამ ახლა ერთ
აბაზსაც ძლივს ვაშოვლობ ხოლმე
და იქნება ამ ჩიტის გალობით გავი-
ქარვო ჩემი ნაღველი, ცოტა ხნობით
მაინც დავივიწყო ხოლმე ჩემი შეზნე-
ლი დღენი.

ჩიტის პატრონი ძლიერ გამოუცდე-
ლი კაცი იყო და ასე უპასუხა:

— სტყუი! როგორ შეიძლება მდი-
დარი გასაწყლდეს.

— მაშ შენ ის არაკი არ გავიგო-
ნია, ღმერთმა ერთი მეფე ისე რომ
გაასაწყლა და დაამცირა, რომ ბო-
ლოს მენაგვეობაც კი არ გუნაო.

— არა, არ გამიგონია, მიაბე და
ამ ჩიტს მაშინ კი მოგცემ აბაზადო,
— უთხრა მეჩიტემ.

გახარებულმა საწყალმა კაცმა ასე
დაიწყა მოთხრობა.

— კაცი ვინმე იყო ძლიერ მდიდა-
რი და ძლიერი მეფე. ფსალმუნს რო
კითხულობდა, ძალიან გააკვირვა შემ-
დეგმა სიტყვებმა: „უფალი აღამაღ-
ლებს და უფალი დაამდაბლებს“... ყო-
ვლად შეუძლებელიაო, იფიქრა მეფემ;
დაიბარა თავისი სასახლის საღმრთო
წერილის მასწავლებელი და ჰკითხა:

— როგორ შეიძლება ჩემისთანა
მეფის გაღარიბება და დამდაბლება?

— ბატონო! უპასუხა მასწავლებელ-
მა, — ღმერთი ყოვლად შემძლეა, ყო-
ველივე ძალუძსო.

— არა! ყოვლად შეუძლებელია და
ტყუილია, ამიტომ ეს სტრიქონები
ფსალმუნში აუცილებლად უნდა ამოი-
შალოსო, უთხრა მეფემ.

მასწავლებელი ამ ბრძანებამ დაა-
ლონა და უთხრა: კეთილი, მოვიფიქ-
რებო.

მეორე დღეს მეფემ მოისურვა საი-
ღმლოდ, ქალაქში სეირნობა, თან
ეახლა ხუთი კარის კაცი და სასახლი-
დან გავიდა. გზაში შეხვდათ ერთი
ლამაზი აბანო, მეფემ ბანაობა მოი-
სურვა. შევიდნენ აბანოში. მეაბანოემ
იცნა რომ მეფე არისო და უბრძანა
მოსამსახურეებს თავაზიანად მოექე-
ციოთ, კარგად აბანეთო, იმ დროს იმა-
ვე აბანოში ღმერთმა გაგზავნა ანგე-
ლოზი გლახაკის ტანისამოსში, ზურგ-
ზე ნაგვის გოდორ წამოკიდებული.

გლახაკი შევიდა აბანოში, გოდორი
ერთ კუთხეში მიაგდო, გაიხადა ტა-
ნისამოსი და მივიდა აუზთან მეფის
სახით, სწორედ იმ დროს, როდესაც
მეფე გარედ იყო გასული. ანგელოზმა
საჩქაროდ იბანა, მოიმიზეზა სიციხისა-
გან გული მიღონდებაო და უბრძანა
მსახურთ, ჩქარა ჩაეცმიათ ტანისამოსი.

ბრძანება ფიცხლავ იქმნა შესრულე-
ბული. მხლებლები გაუსწორდნენ მეა-
ბანოს და წავიდნენ სასახლეში. გლა-
ხაკი, გამოწყობილი მეფის ტანისამოს-
ში, ტახტზე დაჯდა და შეუდგა მეფის
მოვალეობის ასრულებას. რა მოხდა
აბანოში, საბრალო მეფემ არ იცოდა.
როდესაც მეფე უკან დაბრუნდა, მხლე-
ბელნი იქ აღარ დაუხვდნენ. იმან და-
იწყა ძახილი, ტაშის კვრა, მორთო
ხმაურობა. მაგრამ პასუხი ვერ მიიღო,
ბოლოს დალაქი ვინმე შევიდა და შე-
ტევით ჰკითხა:

ალ. იაკ. ახალციხელი.
(შემდეგი იქნება)

გვირგვინები ძია შიოს,
ეგებ აღარ მოემშოოს;

ლ.ი. შლინტა

ჯარმაცების ზეიმი — ახ, რა კარგი იქნებოდა, ერთი სამი დღე კიდევ
არ გვესწავლა.

— როცა ტრაპიზონს აიღებენ, ორ კვირას ვიუქვებთ,
როცა სტამბოლს — ერთ თვეს, ხოლო ბერლინს
როცა აიღებენ, ჩვენ სამუდამოდ სწავლას მოვსპობთ!

— იყავ თუ არა გერმანელების დასაზვერად?
— არა, თქვენო აღმატებულება!
— მაშ რად ამბობ იმათი ჯარის განწყობილება ვიციო!
— ვიცი, თქვენო აღმატებულება!
— როგორია?
— ძალიან ცუდი!

„სატირიკონ“